

Østre Toten kommune

Sakspapir

Saksgang – styrer, råd og utvalg:		
	Møtedato:	Saksnummer:
Planutvalget	01.06.2011	047/11

Avgjøres av:	Planutvalget	Journal-ID:	11/6071
Saksbehandler:	Kirsten Andersen	Arkiv:	K01

UTKAST TIL FORSKRIFT OM BRUK AV VANNSCOOTER - HØRINGSUTTALELSE

Vedlegg:

Nr: 09.03.2011
11:57:18

Tittel: Høringsbrev om utkast til forskrift om bruk av vannscooter

Saksopplysninger:

Miljøverndepartementet har sendt utkast til forskrift om bruk av vannscooter på høring. Med unntak av Ringsaker kommune, vedtok alle kommunene rundt Mjøsa et generelt forbud mot bruk av vannscootere i 1999, dette ble avløst av et generelt forbud mot bruk av vannscootere i småbåtloven, § 40 2. ledd. Kommunene har i dag hjemmel til å dispensere fra forbudet gjennom å gi forskrift etter småbåtlovens § 40 4. ledd. Svært få kommuner har benyttet seg av denne muligheten. Disse reglene, og den norske praksisen, har vist seg å være i strid med EØS-avtalen.

Det spesielle ved vannscootere er at de er mindre, letter, raskere og mer manøvrerbare enn motorbåter. De kan ha en motorkraft på opptil 260 HK med en akselerasjonshastighet fra 0-80 km/t på under tre sekunder.

Det foreligger ikke forslag om endringer i småbåtloven. Utkastet til forskrift om bruk av vannscooter, som er hjemlet i småbåtlovens § 41, gir føringer for kommunens adgang og plikt til å åpne for bruk av vannscootere etter lovens § 40 4. ledd. Utkastet til forskrift er utarbeidet for å harmonisere det norske regelverket med EØS-avtalen. I tillegg skal forskriften gi føringer for kommunenes praksis med hensyn på miljø og sikkerhet. Departementet har foretatt en gjennomgang av alle kystnære områder, og har definert et kystnært belte, som

representerer et sammenhengende belte langs hele kysten, hvor det ikke er adgang til å åpne for bruk av vannscootere (http://www.regjeringen.no/pages/15886834/index_Norge.html). For vann og vassdrag er det ikke gjort noen tilsvarende vurderinger, og departementet betegner det som en krevende øvelse for kommunen å vurdere hvor det skal åpnes for bruk av vannscootere.

Kort om utkastet til forskrift:

- Kommunen plikter etter § 3 å vurdere enhver søknad om å få åpnet et område for bruk av vannscooter, det stilles ikke krav til søker eller innhold i søknaden. Det er ikke åpnet for bruk av saksbehandlergebyr.
- I områder hvor det ikke er fare for nevneverdig skade eller ulempe for miljø eller sikkerhet (fare for ferdselen, fare for allmennheten, ulempe i form av støy/forstyrrelse eller fare for nevneverdige skade på dyre- eller plantelivet) skal kommunen åpne for bruk av vannscooter.
- Kommunen kan etter § 4 første ledd ikke åpne for bruk av vannscootere i eller i direkte i nærheten av:
 - o Verneområder (Totenvika naturreservat)
 - o Rekreasjonsområder, herunder kommunalt og statlig sikrede friluftsområder, badeområder, områder med mye båttrafikk og farleden
 - o Bolig- og hytteområder
 - o Områder som har prioriterte, truede eller nær truede arter, områder som har utvalgte, truede, viktige eller svært viktige naturtyper
 - o Områder der det kan bli konflikt med yrkesfiske, oppdrettsnæring eller annen næring
- Det kan angis korridor gjennom kystnært belte, noe som må tolkes dit hen at det kan åpnes korridor gjennom enkelte områder hvor det ikke kan tillates bruk av vannscooter.
- Fylkesmannen har etter § 6 ansvaret for å føre årlig tilsyn med alle områder som er åpnet for vannscootere.
- I forskriftene kan det stilles vilkår om hastighetsbegrensning, begrensning på støynivå, motorstørrelse og tidsrom for kjøringen.
- I forskriftene kan kommunen gi bestemmelser om straff jf. Småbåtloven §40 a.
- Kommunen skal foreta en samlet vurdering av forskrifter om bruk av vannscootere hvert 5. år. I forkant av rulleringen skal kommunen gjennomføre et miljøoppfølgingsprogram for å undersøke virkningene på miljøet

Forholdet til lov om motorferdsel i utmark:

Etter lov om motorferdsel i utmark og på islagte vann er det ikke tillatt å bruke motorbåt på vann mindre enn 2 kvadratkilometer. Det er adgang for kommunen å gi forskrift med forbud om motorbåt på mindre vann. På Hersjøen, som er litt over 2 kvadratkilometer, er det gitt kommunal forskrift hvor bruk av båtmotor er begrenset til elektriske båtmotorer. Lov om motorferdsel i utmark er en spesiallov som har forrang i forhold til småbåtloven og forskrift om bruk av vannscooter. Mjøsa er derfor eneste innsjø i Østre Toten kommune hvor det kan åpnes for bruk av vannscooter.

Forholdet til Plan- og bygningsloven:

Det kan ikke fastsettes forskrift om bruk av vannscooter i strid med arealdisponering i kommuneplanens arealdel eller reguleringsplaner etter plan- og bygningsloven.

Forhold til forskrift om fartsgrenser for fartøyer på Mjøsa, Gudbrandsdalslågen og Vorma: Etter forskriften er 5 knop den største tillatte hastighet innenfor en avstand på 100m fra land, båthavner, brygger og lignende. Selv om forskriften er hjemlet i gammelt lovverk er det bekreftet av Kystverket at denne gjelder inntil den blir opphevet. Denne begrensningen vil også gjelde for områder for bruk av vannscootere.

Vurdering:

De store innsjøene som Mjøsa brukes stort sett på tilsvarende måte som kystnært farvann, og konfliktene er de samme. Tre av de største byene i innlandet: Hamar, Lillehammer og Gjøvik, ligger i tilknytning til Mjøsa. Det er stor båttrafikk på Mjøsa med mellom 6.000 og 7.000 fritidsbåter og mange større og mindre båthavner. Østre Toten har mye spredt bebyggelse langs Mjøsa, både hytter, gårdsbruk og boliger. Det vil være en svært krevende jobb for kommunen å vurdere hvilke områder som bør åpnes for vannscootere, og ikke minst å gi en god nok dokumentasjon for at områder ikke kan åpnes for bruk av vannscootere. Blant sentrale spørsmål er:

- Hvilke områder vil gå under forskriftens begrep som bolig- og hytteområde?
- Hvilke områder vil gå under forskriftens betegnes som ”områder med mye båttrafikk”?
- Hvor lang avstand bør det være fra et område for vannscooter til boliger, turstier, og badeområder?

Kartvedlegget, som er en del av forskriften, viser at det kystnære beltet stort sett dekker hele kysten og det meste av indre Oslofjord. Dette kan føre til et økt press på kommunene rundt de store innsjøene sentralt på Østlandet. I kartvedlegget, som skal følge forskriften, bør det derfor gjøres tilsvarende vurderinger for de store innsjøene på Østlandet som for kystnære farvann.. Forholdene i og rundt innlandsvann er like godt kjent som langs kysten, og det er uhensiktsmessig at den enkelte kommune skal foreta hele vurderingen, ikke minst da rommet for skjønn og ulik praksis er stort. For mindre vann og vassdrag ville det også vært ryddigere om det ble gitt generelle regler ut i fra vannenes beliggenhet, størrelse samt omgivelser, eksempelvis et forbud på vann < 5 km² som i sin helhet er omsluttet av utmarskområder.

Da kommunene ikke er tillagt en tilsynsfunksjon etter forskriftene, vil det være svært krevende å utarbeide et miljøoppfølgingsprogram med vurdering av hvilken virkning bruken av vannscooter har på miljøet. Av faglige og ressursmessige årsaker bør derfor miljøoppfølgingsprogrammet utarbeides av den instans som har ansvar for årlig tilsyn med områder for vannscooter.

For at kommunene ikke skal sitte med alt ansvar for utredninger og dokumentasjon i forbindelse med en søknad bør det utarbeides en ny paragraf med krav til søknad og søker. Det bør ikke være slik at enkeltpersoner kan søke om tillatelse. Av sikkerhetsmessige årsaker bør søknader i utgangspunktet komme fra en forening som er knyttet opp til Norges Motorsportforbund eller tilsvarende. Det vil bl.a. være enklere for en forening enn for en enkeltperson å bidra til at vilkårene for bruk av området overholdes. Det bør videre stilles krav til kartvedlegg med dokumentasjon av blant annet støysoner. I tillegg bør forskriften hjemle en mulighet for å ta saksbehandlergebyr.

Rådmannens forslag til vedtak:

Østre Toten kommune har følgende kommentarer til utkast til forskrift om bruk av vannscooter:

- I kartvedlegget som skal følge forskriften, må det gjøres tilsvarende vurderinger for de store innsjøene på Østlandet som for kystnære farvann.
 - For mindre vann og vassdrag bør det inntas generelle regler i forskriften som i grove trekk regulerer hvilke type vann som kan åpnes for bruk av vannscooter. Dette kan gå på størrelse, beliggenhet m.v.
 - Fylkesmannen som tilsynsmyndighet, med ansvar for årlig tilsyn med alle områder som er åpnet for bruk av vannscootere, bør ha ansvaret for utarbeidelse av et miljøoppfølgingsprogram. Dette bør ajourføres årlig. Dette skal legges til grunn ved kommunens rullering av forskrifter for bruk av vannscootere.
 - Det bør innarbeides en ny paragraf som stiller krav til søker og søknad. Det bør stilles krav om at søker skal være en forening som er tilknyttet Norges Båtsportforbund eller lignende. Til søknaden bør det stilles krav om kartvedlegg med inntegnede støysoner.
 - Det bør innarbeides en ny paragraf som hjemler muligheten for å ta saksbehandlergebyr.
-